

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Høring – Forslag til endringer i friskoleloven

Bjerkely skole er en kristen grunnskole som eies av Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn (DELK) og har 43 elever.

Generell kommentar

Styret ved Bjerkely skole er enig i at det var nødvendig å gjøre noe for å hindre en voldsom oppblomstring av private skoler, men mener den såkalte "frysloven" og forslaget til ny privatskolelov på flere punkter svekker forelderetten til å opprette og drive friskoler. For Bjerkely skole har både den tidligere privatskoleloven og nåværende friskolelov fungert greit, men vi ser noen negative sider ved det nye lovforslaget som vi vil kommentere nærmere.

Navn på loven / virkeområde § 1-2

Frittstående skoler med kortformen friskoler er nå godt innarbeidede navn som plasserer skolene et sted mellom de offentlige skolene og private skoler uten rett til statstilskudd. Disse navnene reflekterer også at det i vårt land finnes en stor frivillig sektor som bl.a. driver skoler. Private skoler assosieres til kostbare betalingsskoler som ligger langt fra det de fleste friskolene står for. Den foreslåtte navndringen vil gjøre det vanskelig å skille mellom skoler som har rett til statsstøtte og de som ikke har det.

Vi foreslår at begrepet frittstående skoler med kortformen friskoler videreføres.

Godkjenning § 2-1

Godkjenningsgrunnlag. Det er positivt at skoler som ønsker å drive på religiøst grunnlag nevnes spesielt, men av hensyn til foreldreretten hadde det vært bra med et noe bredere godkjenningsgrunnlag enn det som kommer fram av § 2-1 a-f.

Politisk og lokalt skjønn. Vi er bekymret for at skjønnsvurderingen som er tillagt departementet og vektleggingen av vertskommunens uttalelse vil føre til stor uforutsigbarhet for søkere som søker om opprettelse av nye skoler.

Styret ved Bjerkely skole mener at det bør gis rett til godkjenning og støtte når gitte religiøse eller pedagogisk alternative grunnlagskriterier oppfylles.

Religiøst grunnlag / formål. I lovforslaget står det at skolene skal ha et religiøst grunnlag, og ikke et religiøst formål som i den gamle privatskoleloven. Vi regner med at dette ikke betyr en begrensning i muligheten for trosopplæring og forkynnelse.

Krav til virksomheten § 2-2

Annen virksomhet. Vi foreslår at friskolene – som foreløpig ikke får tilskudd til husleie – får mulighet til å ha inntekter fra utleie og kursvirksomhet.

Krav til registrering og innskuddskapital. Det virker unødvendig tungvint at nye skoler må være registrert og ha en innskuddskapital før de blir godkjent. Det bør holde at dette ordnes innen for eksempel to måneder etter godkjenning – og før oppstart.

Færre enn 20 elever. Denne nye regelen vil ramme utenlandsskolene og vil gjøre det svært vanskelig å opprette og drive friskoler i griskrendte strøk. Dette svekker foreldreretten. Styret ved Bjerkely skole mener at det bør være en nasjonal standard på dette, uavhengig av om skolene er offentlige eller frittstående – slik at det blir likebehandling.

Krav til innhold § 2-3

Jevngod opplæring. Det må presiseres i forskrift eller lignende at jevngod ikke betyr identisk – slik vi opplever at Utdanningsdirektoratet praktiserer det. Styret ved Bjerkely skole mener at jevngod må forstås som tilsvarende eller likeverdig, og ser gjerne at begrepet erstattes med et av disse ordene.

Styret ved Bjerkely skole foreslår også at det lovfestes en rett for friskoler på religiøst grunnlag å øke timetallet i hele eller deler av KRL-faget med inntil 25 % (jfr. ”25 %-regelen”) på bekostning av andre fag i skolen når dette begrunnes med skolens utvidede, religiøse målsetting.

Organisering av elevene § 3-4

Kontaktlærer. Departementet spør i høringsnotatet (pkt. 13.2) om høringsinstansenes syn på en evt. bestemmelse om at hver elev skal være knyttet til en kontaktlærer – jfr. tilsvarende bestemmelse i Opplæringsloven § 8-2. Styret ved Bjerkely skole har ikke noe imot at en slik bestemmelse kommer inn i loven.

Skyss § 3-7

Når friskolene skal ha hele landet som inntaksområde – og lovforslaget innebærer en begrenset mulighet til opprettelse av skoler (min. 20 elever) – virker det urimelig at skyss bare dekkes fram til kommunegrensen. Styret ved Bjerkely skole foreslår at elever i friskoler gis gratis skyss inntil 50 km.

Bortvisning p.g.a. manglende elevbetaling § 3-10

Styret ved Bjerkely skole er enig i at bortvisning p.g.a. manglende elevbetaling ikke bør stå i skolens ordensreglement, men foreslår at loven sier noe om et behov for en elev/foreldre-kontrakt som bl.a. sier noe om at elevplassen kan mistes ved manglende betaling.

Kompetansekrav til personalet § 4-2

For styret ved Bjerkely skole er det viktig at teksten her ikke svekker de religiøse skolenes rett til å spørre søkere om livssyn, og til å ansette dem som skolen mener best kan ivareta skolens målsetting.

Statstilskudd § 6-1

Det er positivt at tilskuddsordningene i hovedsak opprettholdes. Men de siste års praksis med kommunekorreksjonsordning har vist seg å føre til svært liten forutsigbarhet for skolene. Kommunefaktoren varierer ofte svært mye fra år til år. Vi foreslår at denne ordningen (pkt. 1 siste avsnitt) fjernes.

DELKs skoler har som alle andre skoler store kostnader til bygninger, og foreslår at kapitaltilskudd sikres i den nye loven.

Styret ved Bjerkely skole foreslår også at friskoler og offentlige skoler må likebehandles ved nye tilskudd og prosjektstøtte som for eksempel til skolemat og datasatsing.

Likedan mener vi at tilskudd til ombygging for funksjonshemmede må gis etter behov.

Vi ønsker også lovfestet tilskudd til skolefritidsordninger (SFO) i friskoler.

Rapportering § 7-1

Styret ved Bjerkely skole ber om at det blir tatt initiativ til at friskolene kan rapportere én gang i året til én instans og at informasjonen distribueres til de rette instanser – og at vi dermed unngår dobbeltrapportering.

Vi tillater oss å minne om at det fra departementets side er presisert at dette skal være en reell høring, og imøteser det endelige lovforslaget med forventning og spenning.

Med hilsen

Eirik Thorvaldsen
Skoletyrets leder

Per Asp
rektor